

Μνημόσυνο για τον Ιωάννη Καποδίστρια στην Κέρκυρα

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων](#)

Τη Δευτέρα, 28 Σεπτεμβρίου 2026, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων, κ. Νεκτάριος, τέλεσε μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του, Κερκυραίου, Ιωάννου Καποδίστρια, του πρώτου Κυβερνήτη της ελεύθερης από τον οθωμανικό ζυγό Ελλάδος, στην Ιερά Μονή Υπεραγίας Θεοτόκου Πλατυτέρας στην Κέρκυρα, όπου βρίσκεται και ο τάφος του.

Στο μνημόσυνο, μεταξύ άλλων, παρέστησαν ο Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων, κ. Ιωάννης Τρεπεκλής, ο Δήμαρχος Κεντρικής Κερκύρας και Διαποντίων Νήσων κ.

Στέφανος Πουλημένος, ο Βουλευτής Κέρκυρας, κ. Δημήτριος Μπιάγκης, ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης Ιονίων Νήσων, κ. Πέτρος Αγγελόπουλος, ο Διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Κέρκυρας, κ. Αριστοτέλης Βλάσσης, καθώς και διευθυντές, εκπαιδευτικοί και μαθητές σχολείων της Κέρκυρας, οι οποίοι κρατούσαν τις ελληνικές σημαίες των σχολείων τους. Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο εκπροσώπησε ο κ. Μανώλης Δρακάκης, καθηγητής του Τμήματος Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας, ο οποίος εκφώνησε και τον λόγο της ημέρας για την προσωπικότητα και το έργο του Ιωάννη Καποδίστρια. Παρέστησαν ακόμη εκπρόσωποι των στρατιωτικών, ναυτικών, αστυνομικών και πυροσβεστικών αρχών, καθώς και λοιποί εκπρόσωποι των φορέων του τόπου.

Από την πλευρά της Εκκλησίας παρέστησαν ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Υπεραγίας Θεοτόκου Πλατυτέρας, Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Κουτσούρης, μαζί με την αδελφότητα της Ιεράς Μονής, ο Ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητροπόλεως και Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Αγίου Θεοδώρου Τήρωνος και Γεωργίου Τροπαιοφόρου Στρατιάς, Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Χριστόδουλος Τριαντάφυλλος και ο Αρχιερατικός Επίτροπος πόλεως, Πρωτοπρεσβύτερος Νικόλαος Μοναστηριώτης.

Κατά τη διάρκεια του μνημοσύνου έψαλε η Παιδική Χορωδία «Άγιος Σπυρίδων», υπό τη διεύθυνση της κ. Χριστίνας Καλλιαρίδου, ενώ ιδιαίτερα μεγάλη ήταν και η προσέλευση του κόσμου, ο οποίος τίμησε με την παρουσία του τη μνήμη του πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδος.

Ο Σεβασμιώτατος απευθυνόμενος προς τους παρισταμένους ανέφερε τα εξής:

Συγκεντρωθήκαμε και φέτος στον ιερό αυτό χώρο της Παναγίας της Πλατυτέρας, όπου αναπαύεται ο μεγάλος Κερκυραίος, ο πρώτος Κυβερνήτης της ελεύθερης Ελλάδας, Ιωάννης Καποδίστριας, για να προσευχηθούμε για την ανάπαυση της ψυχής του και συγχρόνως να αναλογιστούμε τι έχει να πει η ζωή, το έργο και η θυσία του στη δική μας εποχή. Διότι υπάρχουν άνθρωποι που ανήκουν σε μία συγκεκριμένη ιστορική περίοδο, αλλά το παράδειγμά τους υπερβαίνει τα όρια του χρόνου και ο Καποδίστριας είναι ένας από αυτούς.

Θα ήθελα σήμερα να σταθώ σε μία πλευρά της προσωπικότητας και του έργου του η οποία είναι ιδιαίτερα επίκαιρη και σχετίζεται με την αξία που απέδιδε στην οικογένεια και στη μέριμνά του για τα παιδιά, ιδίως για εκείνα που ο Αγώνας είχε αφήσει χωρίς γονείς, χωρίς σπίτι και χωρίς προστασία.

Όταν ο Καποδίστριας έφθασε στην Ελλάδα, τον Ιανουάριο του 1828, δεν παρέλαβε ένα οργανωμένο κράτος. Παρέλαβε μία πατρίδα καθημαγμένη από τον πολυετή Αγώνα και τους εμφυλίσους. Χωριά και πόλεις είχαν καταστραφεί, η οικονομική ζωή είχε αποδιοργανωθεί, οικογένειες είχαν διαλυθεί, χιλιάδες άνθρωποι είχαν

μετακινηθεί και ανάμεσα στα τραγικότερα αποτελέσματα του πολέμου ήταν οι χήρες και τα ορφανά των αγωνιστών. Ο Καποδίστριας κατάλαβε ότι δεν αρκούσε να έχει αποκτήσει η Ελλάδα την ελευθερία της, αλλά έπρεπε να ξαναχτιστεί η ελληνική κοινωνία και για να ξαναχτιστεί η κοινωνία, έπρεπε να στηριχθούν τα παιδιά και οι οικογένειές τους.

Η μέριμνά του για τα ορφανά, μάλιστα, δεν ξεκίνησε όταν έγινε Κυβερνήτης. Είχε εκδηλωθεί ήδη κατά τα χρόνια της Επανάστασης, όταν ο ίδιος βρισκόταν στο εξωτερικό και χρησιμοποιούσε το διεθνές κύρος, τις γνωριμίες και τις σχέσεις που

είχε αποκτήσει από τη μεγάλη διπλωματική του σταδιοδρομία για να κινητοποιήσει την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη υπέρ των Ελλήνων. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έδειξε για ελληνόπουλα τα οποία, εξαιτίας του πολέμου, της ορφάνιας, της προσφυγιάς και της καταστροφής των οικογενειών τους, είχαν βρεθεί μακριά από την πατρίδα.

Ανάμεσά τους βρίσκονταν παιδιά που είχαν καταφύγει ή μεταφερθεί στην Ιταλία. Ο Καποδίστριας ενδιαφέρθηκε για την προστασία και τη μόρφωσή τους, αξιοποιώντας τις προσωπικές του σχέσεις και το φιλελληνικό ενδιαφέρον που είχε αναπτυχθεί στην Ευρώπη. Δεν έβλεπε τα παιδιά αυτά απλώς ως δυστυχημένα θύματα ενός πολέμου που χρειάζονταν βοήθεια, αλλά τα θεωρούσε παιδιά της Ελλάδας που έπρεπε να μορφωθούν, να διατηρήσουν τον δεσμό τους με την πατρίδα και να αποκτήσουν τα εφόδια που θα τους επέτρεπαν αργότερα να προσφέρουν στην αναγέννησή της.

Αυτή την προσωπική ευαισθησία μετέτρεψε, όταν ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας, σε οργανωμένη μέριμνα της Πολιτείας. Το 1829 ίδρυσε στην Αίγινα το Ορφανοτροφείο, ένα από τα σημαντικότερα κοινωνικά και εκπαιδευτικά έργα της σύντομης διακυβερνήσεώς του. Σκοπός του δεν ήταν απλώς να εξασφαλίσει στα ορφανά τροφή και στέγη. Ήθελε να τους δώσει μέλλον. Γι' αυτό η προστασία τους συνδέθηκε με την εκπαίδευση και την εκμάθηση χρήσιμων τεχνών και επαγγελμάτων για να μπορούν να γίνουν δημιουργικά μέλη της νέας ελληνικής κοινωνίας.

Η ίδια αντίληψη χαρακτήριζε συνολικά την εκπαιδευτική πολιτική του. Στην Αίγινα οργανώθηκαν σχολεία, λειτούργησε το Κεντρικό Σχολείο για την προετοιμασία δασκάλων και προωθήθηκε η αλληλοδιδασκτική μέθοδος, ώστε, με τα περιορισμένα μέσα που διέθετε το νέο κράτος, να μπορούν όσο το δυνατόν περισσότερα παιδιά να μορφωθούν. Ο Καποδίστριας γνώριζε ότι ένα έθνος που είχε μόλις κερδίσει την ελευθερία του δεν μπορούσε να έχει μέλλον χωρίς παιδεία.

Παράλληλα, η μέριμνά του επεκτάθηκε στις χήρες, στις οικογένειες των αγωνιστών, στους ακτήμονες και στους ανθρώπους που ο πόλεμος είχε αφήσει χωρίς πόρους. Στα σχέδια αποκαταστάσεως του πληθυσμού υπήρχαν προβλέψεις για παραχώρηση γης σε οικογένειες γεωργών, τεχνιτών και στρατιωτικών και ιδιαίτερη φροντίδα για οικογένειες στις οποίες ο πατέρας είχε πεθάνει και είχαν απομείνει η χήρα και τα ορφανά. Η βοήθεια του έδινε στον άνθρωπο τη δυνατότητα να εργαστεί, να αποκτήσει κατοικία, να καλλιεργήσει τη γη και να ξαναστήσει το σπίτι του.

Ο Κυβερνήτης έδινε ιδιαίτερη σημασία στο θεσμό της οικογένειας γιατί είχε κατανοήσει ότι δεν μπορεί να οικοδομηθεί ισχυρό κράτος επάνω σε μία διαλυμένη κοινωνία. Και κοινωνία χωρίς σταθερές οικογένειες, χωρίς δεσμούς αγάπης, ευθύνης και αλληλεγγύης, δεν μπορεί εύκολα να σταθεί. Η οικογένεια είναι η

πρώτη μικρή κοινωνία στην οποία ο άνθρωπος μαθαίνει ότι δεν υπάρχει μόνο το «εγώ», αλλά και το «εμείς». Εκεί το παιδί μαθαίνει να αγαπά, να μοιράζεται, να συγχωρεί, να υπομένει και να αναλαμβάνει ευθύνη. Εκεί γνωρίζει τη γλώσσα, την παράδοση, την πίστη και την ιστορική μνήμη του τόπου του.

Αυτή η αντίληψη συναντάται βαθύτατα με την παράδοση της Εκκλησίας μας. Για την Εκκλησία μας η οικογένεια δεν είναι μία απλή κοινωνική σύμβαση. Είναι κοινωνία προσώπων, σχολείο αγάπης και θυσίας. Ο άνθρωπος μαθαίνει να γίνεται αληθινό πρόσωπο όταν παύει να ζει αποκλειστικά για τον εαυτό του και μαθαίνει να προσφέρει τον εαυτό του στον άλλο. Και ο Καποδίστριας, ως άνθρωπος με βαθιά ορθόδοξη πίστη, γνώριζε ότι η αναγέννηση της πατρίδας δεν μπορούσε να είναι μόνο οικονομική και διοικητική. Έπρεπε να είναι και πνευματική.

Αγαπητά μου παιδιά,

Απευθύνομαι ιδιαιτέρως σε εσάς, διότι η μνήμη ενός μεγάλου ανθρώπου έχει αξία όταν γίνεται μάθημα ζωής για τις επόμενες γενιές. Σκεφτείτε για λίγο εκείνα τα παιδιά του Αγώνα. Παιδιά περίπου στην ηλικία σας, τα οποία είχαν γνωρίσει πόλεμο, πείνα, προσφυγιά και ορφάνια. Κάποια είχαν βρεθεί ακόμη και μακριά από την Ελλάδα. Ο Καποδίστριας πίστεψε σε αυτά. Θέλησε να τα προστατεύσει και να τα μορφώσει, διότι πίστευε ότι από αυτά τα παιδιά θα γεννιόταν η Ελλάδα του αύριο.

Αγαπήστε την οικογένειά σας. Μέσα σε έναν κόσμο που μας μαθαίνει ολοένα περισσότερο να ζούμε μόνοι, να κοιτάζουμε μία οθόνη και να πιστεύουμε ότι οι ψηφιακές επαφές μπορούν να υποκαταστήσουν τις πραγματικές σχέσεις, εσείς να επιλέξετε τον άνθρωπο, την επικοινωνία, τη φιλία, την οικογένεια και την προσφορά.

Και να μην ξεχνάτε ποτέ το παιδί που δεν έχει όσα εμείς θεωρούμε αυτονόητα. Υπάρχουν και σήμερα παιδιά της φτώχειας, του πολέμου και της προσφυγιάς, παιδιά χωρίς οικογενειακή θαλπωρή, παιδιά που αισθάνονται μόνα.

Σήμερα, μάλιστα, που η οικογένεια αντιμετωπίζει πολλές δυσκολίες και το δημογραφικό πρόβλημα γίνεται μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για την πατρίδα μας, το μήνυμα αυτό αποκτά ξεχωριστή επικαιρότητα. Δεν αρκεί να διακηρύσσουμε ότι η οικογένεια είναι σημαντική. Οφείλουμε ως Εκκλησία, ως Πολιτεία και ως κοινωνία να δημιουργούμε τις προϋποθέσεις ώστε οι νέοι άνθρωποι να μπορούν να δημιουργήσουν οικογένεια, να αποκτήσουν παιδιά και να τα μεγαλώσουν με ασφάλεια, αξιοπρέπεια, παιδεία και ελπίδα.

Αυτό προσπάθησε να κάνει και ο Καποδίστριας μέσα στις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες της δικής του εποχής. Και το έκανε μέσα σε λιγότερα από τέσσερα χρόνια. Από την άφιξή του στην Ελλάδα, τον Ιανουάριο του 1828, μέχρι τη δολοφονία του στο Ναύπλιο, στις 27 Σεπτεμβρίου 1831 με το τότε ισχύον ημερολόγιο, προσπάθησε να δημιουργήσει σχεδόν από το μηδέν διοίκηση, οικονομία, παιδεία και κοινωνική μέριμνα.

Σήμερα λοιπόν θυμόμαστε τον άνθρωπο ο οποίος εγκατέλειψε μία λαμπρή ευρωπαϊκή σταδιοδρομία για να επιστρέψει στην καθημαγμένη πατρίδα του και να της δώσει ό,τι είχε: τις γνώσεις του, τη διεθνή εμπειρία του, τις σχέσεις του, τις δυνάμεις του, την περιουσία του και τελικά την ίδια τη ζωή του.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας οραματίστηκε μία Ελλάδα που δεν θα εγκατέλειπε τα παιδιά της, δεν θα λησμονούσε τα ορφανά της, ακόμη κι όταν αυτά βρίσκονταν μακριά από την πατρίδα, δεν θα άφηνε τις χήρες των αγωνιστών αβοήθητες και δεν θα θεωρούσε τον αδύναμο βάρος. Μία Ελλάδα στην οποία η ελευθερία θα συνοδευόταν από παιδεία, κοινωνική συνοχή, πίστη, αλληλεγγύη και ευθύνη για το κοινό καλό.

Αυτό το όραμα αξίζει να κρατήσουμε. Να ξαναδώσουμε στην οικογένεια τη θέση που της αρμόζει. Να στηρίξουμε τους νέους ανθρώπους που θέλουν να δημιουργήσουν οικογένεια. Να σταθούμε δίπλα στο παιδί που έχει ανάγκη. Και να θυμόμαστε ότι μία πατρίδα γίνεται πραγματικά μεγάλη όχι μόνο όταν έχει ισχυρή οικονομία και ισχυρούς θεσμούς, αλλά όταν κανένα παιδί της δεν αισθάνεται εγκαταλελειμμένο.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του και ας παραμένει το παράδειγμά του οδηγός για όλους μας και ιδιαίτερα για εσάς, τα νέα παιδιά, που είστε η ελπίδα της πατρίδας μας.

Ας είναι αιωνία αυτού η μνήμη!

Ι · Α ·
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ
ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ Ο ΚΟΜΗΣ
ΑΝΤΩΝΙΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
ΕΓΕΝΝΗΘΗ ΤΗΝ 6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΕΤΕΛΕΥΤΗΣΕ ΤΗΝ 19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ